



«فرهیکتگان» طرح لیزینگ و استصناع زیست بوم فناوری را بررسی می کند

لیزینگ دانش بنیان ها: راهی برای جبران سرمایه گذاری در علم



ساخت ضروری است. براساس قانون، نرخ این تسهیلات ۹ درصد تعیین شده است. همچنین مقاضایی که از این تسهیلات بهره مند می شوند در مجموع برای بازپرداخت ۳ سال وقت دارند. تسهیلات استصناع نیز به صورت مرحله ای و با توجه به پیشرفت کار پرداخت می شود. برای مثال وقتی شرکت دانش بنیان ۵۰ درصد سفارش را آماده کرد، یک بخش از تسهیلات را دریافت می کند. این تسهیلات حداکثر به میزان ۸۰ درصد قیمت محصول نهایی پرداخت می شود. بنابراین ارائه تسهیلات لیزینگ و استصناع یک سیاست اقتصادی است که می تواند به توسعه بازار محصولات دانش بنیان کمک کند. طبیعی است که برای ارائه هرگونه تسهیلاتی، باید شرایط و زیرساخت هایی نیز فراهم باشد تا تسهیلات دهنده و تسهیلات گیرنده بتوانند از منافع تسهیلات بهره مند شوند؛ موضوعی که با توجه به عمر نه چندان طولانی صنعت لیزینگ در ایران، با نقاط ضعف و قوت فراوانی همراه است.

لیزینگ و چالش های پیش رو

همان طور که گفته شد، تسهیلات لیزینگ و استصناع که از سوی صندوق شکوفایی و نوآوری به شرکت های دانش بنیان ارائه می شود، به خریداران محصولات دانش محور کمک می کند تا کسری نقدینگی خود را از طریق این تسهیلات جبران کنند. این فرآیند در حالت کلی مزایایی دارد که در صورت اجرای دقیق آن می توان به آینده و حرکت اقتصاد ایران به سمت اقتصاد دانش بنیان امیدوار بود.

کارشناسان اقتصادی معتقدند لیزینگ، خاصیت ضد تورمی دارد چراکه منابع مالی به صورت مستقیم به بازار تزریق نمی شود. همچنین لیزینگ در حوزه اشتغالزایی موثر است؛ از یک سو انگیزه خوبی برای شرکت های دانش بنیان ایجاد می کند تا محصولات بیشتری تولید کنند و در نتیجه برای افزایش تولیدات خود، نیروهای متخصص را به کار گیرند. بازاربایی

نزدیک کردن طرف های عرضه و تقاضا در حوزه فناوری و محصولات پیشرفته را برعهده دارد. بر این اساس شرکت های دانش بنیان و فناوری که مورد تایید فن بازار ملی ایران باشند می توانند از تسهیلات این طرح استفاده کنند. صندوق نوآوری و شکوفایی، پشتیبانی مالی این طرح را برعهده گرفت و این امکان برای سایر صندوق های نوآوری فراهم شد تا از محل اعتبارات این طرح با ارزیابی شرکت ها تا سقف ۵ میلیارد ریال، تسهیلات ارائه دهند.

اما طبیعتا محصولاتی که می توانند از تسهیلات لیزینگ استفاده کنند باید دارای شرایط ویژه ای باشند. اصلی ترین خصوصیتی که امکان استفاده از این تسهیلات را به شرکت های دانش بنیان می دهد این است که محصولات تولید شده باید مجوز فناوری را از شبکه ملی فن بازار دریافت کرده باشند. علاوه بر تسهیلات لیزینگ، تسهیلات سفارش ساخت یا «استصناع» نیز برای توسعه شرکت های دانش بنیان اختصاصی داده شده است. به این ترتیب شرکت های دانش بنیان می توانند برای فروش محصولات خود با استفاده از تسهیلات لیزینگ یا استصناع خریداران را ترغیب به خریداری محصولات شان کنند.

نرخ سود تسهیلات لیزینگ؛ ۹ درصد

تسهیلات لیزینگ و استصناع در واقع به خریداران محصولات شرکت های دانش بنیان تعلق می گیرد. این یعنی اگر مشتری در خرید محصول دانش بنیان با مشکل کسری نقدینگی مواجه باشد، می تواند تنها با پرداخت ۳۰ درصد از مبلغ محصول آن را خریداری کرده و باقی مانده بهای محصول را از صندوق نوآوری و شکوفایی وام بگیرد. در تسهیلات لیزینگ و استصناع، صندوق مبلغ تسهیلات را پس از تایید تحویل محصول، مستقیما به شرکت فروشنده محصول دانش بنیان می پردازد اما تضمین تسهیلات و بازپرداخت اقساط فقط برعهده خریدار است. البته در تسهیلات استصناع، ارائه تضمین ازسوی فروشنده برای دوره

یکی از موثرترین ابزارهای حمایتی برای رشد تولید و به تبع آن رشد اقتصادی، کمک به توسعه بازار و محصولات تولید شده است که می تواند در قالب تسهیلات مختلفی به بخش عرضه و تقاضا ارائه شود. یکی از این ابزارها صنعت لیزینگ است که به عنوان ابزاری کارآمد در جهان شناخته می شود و می تواند توان مالی بنگاه های اقتصادی و اشخاص را برای توسعه سرمایه گذاری افزایش دهد. صنعت لیزینگ یا صنعت اجاره داری یا واسطه داری اگرچه در کشورهای پیشرفته نقش اساسی در اقتصاد دارد، ولی در ایران و در مقایسه با حجم فعالیت و سرمایه شرکت های لیزینگ خارجی و بین المللی و همچنین نسبت به تولید ناخالص داخلی کشور چندان چشمگیر نیست.

این درحالی است که ظرفیت های بالقوه فراوانی در صنعت لیزینگ کشور وجود دارد که با برنامه ریزی صحیح می توان از این ظرفیت ها استفاده کرد و از اثرات مثبت آن در اقتصاد کشور بهره برد. آمارها نشان می دهد تاکنون بیش از ۷۰ درصد فعالیت شرکت های لیزینگ در ایران، در صنعت خودرو بوده و گویا لیزینگ در این صنعت، بیش از صنایع دیگر شناخته شده است. درحالی که گسترش لیزینگ در سایر صنایع و بخش ها می تواند علاوه بر تامین منابع لازم و پایدار توسعه برای تولیدکنندگان، خاصیت ضد تورمی و ضدراتنتی نیز داشته باشد.

ضرورت روی آوردن به اقتصاد دانش بنیان

با گذشت زمان و ناکارآمدی برخی سیاستگذاری های اقتصادی، سیاستگذاران کشور به ضرورت روی آوردن به اقتصاد دانش بنیان برای رسیدن به توسعه پایدار و اقتصاد پویا واقف شده اند؛ چراکه در اقتصاد دانش بنیان تولید و توزیع، مبتنی بر دانش و داده های علمی شکل می گیرد و سرمایه گذاری در صنایع از حالت سنتی و تجربی خارج شده و با محوریت دانش و تخصص انجام می شود.

لذا زیست بوم فناوری به عنوان بازیگر اصلی این عرصه باید مورد توجه بیشتری قرار گیرد به ویژه آنکه رشد شرکت های دانش بنیان در یک دهه اخیر نشان می دهد ظرفیت های بالقوه در این زمینه با اندکی توجه به فیلیمت درآمده و نقش مهمی را در پیشبرد چشم انداز اقتصادی کشور ایفا می کند. درحال حاضر ۵ هزار و ۲۲۲ شرکت دانش بنیان در ۸ حوزه فناوری در کشور مشغول تولید محصول یا ارائه خدمات فناورانه و دانش محور هستند. این تعداد شرکت دانش بنیان مشمول قوانینی هستند که پس از اخذ مجوز از معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری مبنی بر دانش بنیان بودن شرکت، می توانند از قوانین مربوطه در جهت بهبود عملکرد خود استفاده کنند. برای مثال معافیت های گمرکی، حمایت های مالیاتی، خدمات توانمندسازی و موارد متعدد دیگری که این امکان را برای فعالان زیست بوم فناوری ایجاد می کند تا در بستری نسبتا آرام بر تولید محصولات دانش محور تمرکز کنند. اما یکی از مشکلاتی که همواره شرکت های دانش بنیان با آن روبه رو بوده اند، فروش محصولات است.

فروش محصول مهم ترین و درواقع آخرین مرحله از زنجیره فعالیت شرکت های دانش بنیان است. در این مرحله شرکت ها با چالش هایی مانند بازاربایی، رقبای خارجی، کسری نقدینگی خریداران و موارد متعدد دیگری دست و پنجه نرم می کنند.

به عبارت دیگر، معمولا شرکت های دانش بنیان پس از آنکه موفق به تولید یک محصول فناورانه می شوند و مجوزهای لازم را برای تولید بیشتر محصول دریافت می کنند، با چالشی به نام فروش محصولات تولید شده روبه رو هستند. یک محصول دانش بنیان به دلیل آنکه از تکنولوژی و فناوری های های تک برخوردار است، طبیعتا نسبت به محصولات عادی، گران تر است. این، بدان معناست که شرکت تولیدکننده محصول دانش بنیان، سرمایه گذاری و هزینه های بیشتری را صرف تولید محصول کرده است. ازسوی دیگر، محصول تولید شده به دلیل آنکه موجب بهره وری بیشتر و کاهش هزینه های مصرف کننده می شود، متقاضیان بیشتری خواهد داشت درحالی که ممکن است متقاضی این محصول، توان پرداخت هزینه خرید محصول را نداشته یا تنها بخشی از هزینه محصول را داشته باشد. در این شرایط ارائه تسهیلات لیزینگ، فرصتی را در اختیار فروشنده و خریدار قرار می دهد تا هر دو طرف بتوانند با دریافت تسهیلات لیزینگ، از عواید محصول تولید شده بهره مند شوند.

«مجوز فناور» مجوز دریافت تسهیلات لیزینگ

در آبان ماه سال ۹۸ تسهیلات طرح لیزینگ محصولات دانش بنیان و فناور با هدف کمک به توسعه بازار شرکت های فناور و دانش بنیان در دستورکار فن بازار ملی ایران قرار گرفت. فن بازار که درواقع یک بازار فناوری و محلی برای مبادلات فناوری است، یک بنگاه معاملات فناوری محسوب می شود که با ایفای نقش واسطه اطلاعاتی و حقوقی، وظیفه

شکستن سد تجاری سازی با لیزینگ محصولات دانش بنیان

سیدمحمدجواد صدیقی مهر، سرپرست اداره کل امور پارک علم و فناوری و شرکت های دانش بنیان دانشگاه آزاد اسلامی در گفت وگوبا «فرهیکتگان» با اشاره به اینکه در زنجیره تبدیل ایده به ثروت، فروش محصول آخرین حلقه از این زنجیره و مهم ترین حلقه است، می گوید: «درحال حاضر ۷۰ درصد شرکت های دانش بنیان در کشور، پشت سد تجاری سازی مانده اند و به رغم تولید محصولات های تک، در بخش فروش و عرضه با چالش های متعددی دست و پنجه نرم می کنند.» به گفته وی یکی از مهم ترین مشکلاتی که عرصه تجاری سازی و به ویژه در زمینه تولیدات شرکت های دانش بنیان، عدم قدرت خرید نقدی یا به عبارت بهتر پایین آمدن قدرت خرید نقدی خریداران و مشتریان این محصولات است. تجربه کشورهای موفق در این زمینه نشان می دهد که ارائه تسهیلات لیزینگ به خریداران داخلی موجب فروش راحت و بی دغدغه محصولات دانش بنیان یا توسعه بازار داخلی این محصولات به ویژه در شرایط فعلی کشور شود. «می معتقد است:» در مواردی مشاهده می شود رقبای شرکت های دانش بنیان که عموما شرکت های خارجی هستند، با دریافت ال سی یا ضمانتنامه به راحتی محصولات

خود را به فروش می رسانند. در این شرایط شرکت دانش بنیانی که در داخل کشور محصولی را تولید می کند و مجبور است محصول را به صورت نقد بفروشند با چالش مواجه می شود چرا که مشابه این محصول را یک شرکت خارجی تولید کرده و برای فروش به خریدار داخلی تنها ال سی و یا ضمانتنامه دریافت می کند و پول محصول را در درازمدت و به تدریج پرداخت می کند. در این شرایط طبیعی است که شرکت دانش بنیان داخلی قادر نیست با رقیب خارجی خود رقابتی موفق داشته باشد. اینجاست که تسهیلات لیزینگ می تواند کمک کننده باشد. «صدیقی مهر با اشاره به اینکه تاکنون چتر حمایت از شرکت های دانش بنیان تنها در بخش تولید گسترده بوده است، می گوید: «صندوق نوآوری با ارائه وام لیزینگ برای محصولات آماده به فروش و ارائه وام استصناع برای محصولاتی که هنوز ساخته نشده است و با در نظر گرفتن بهره ۹ درصد که بهره جذابی است، موجب شکسته شدن سد تجاری سازی محصولات دانش بنیان شده است. به ویژه در شرایطی که بازار ایران به دلیل تورم های چند دهه درصدی دچار نوسانات شدیدی می شود.»

و رقابت در بازارهای جهانی محصولات دانش بنیان که همواره دغدغه بسیاری از فعالان زیست بوم فناوری بوده و هست، در صورت فعال شدن هرچه بیشتر صنعت لیزینگ رشد پیدا می کند؛ چراکه تولیدکننده دیگر نگران کسری نقدینگی خریدار نیست و در نتیجه می تواند تمرکز خود را بر تولید محصولات با هزینه کمتر و کیفیت بیشتر معطوف کند. در این صورت محصول تولید شده قابلیت رقابت پذیری در بازارهای جهانی را خواهد داشت.

اما به واقع آنچه می تواند این صنعت را پیش برده و سرعت آن را افزایش یا کاهش دهد، عملکرد فعالان و ارائه دهندگان این خدمت است که بتوانند رضایت مصرف کنندگان و متقاضیان خود را تامین و نیازشان را رفع کنند، نه اینکه بر مشکلات آنان بیفزایند. پیش از این، شرکت های لیزینگ منابع مالی خود را از بانک ها یا موسسات مالی و اعتباری تامین می کردند. این شیوه معایبی داشت که از جمله آن نرخ بهره بانکی بود. درحال حاضر و طبق دستورالعمل بانک مرکزی حداکثر سود در شرکت های لیزینگ ۲۱ درصد اعلام شده است؛ در چنین شرایطی شرکت ها برای ادامه فعالیت های خود ناگزیر هستند یا از فروشنده اولیه تقاضای تخفیف کنند یا برای واگذاری کالا به مشتری نهایی قیمت بالاتری را در نظر بگیرند تا این هزینه ها جبران شود. بر همین اساس قیمت خرید و فروش این شرکت ها متفاوت می شود.

ازسوی دیگر و با توجه به اینکه شرکت های فعال در عرصه لیزینگ، فقط در حد سرمایه خود می توانند تامین مالی کنند و مانند بانک ها اجازه ندارند سپرده بگیرند و با تجهیز منابع، پاسخگوی متقاضیان باشند، نیاز فعالان و اثرگذاری شرکت ها محدود به ارقامی است که به عنوان سرمایه اولیه در اختیار دارند و تا تسهیلات قبلی را وصول نکنند، نمی توانند تسهیلات لیزینگ جدید اعطا کنند. لیزینگ ها در کشورهای دیگر، از بانک های داخلی یا خارجی با بهره های ۳ تا ۴ درصد تسهیلات می گیرند و فعالیت های لیزینگی خود را توسعه می دهند؛ اما در ایران اگر یک شرکت لیزینگ بخواهد از بانک داخلی تسهیلات بگیرد باید با همان نرخ سودی که از بانک وام می گیرد به مشتریان تسهیلات بدهد. در این حالت گرچه به نظر می رسد وام گرفتن از بانک های خارجی صرفه اقتصادی داشته باشد، اما گرفتن وام خارجی در ایران علاوه بر مشکلات اخذ مجوز و جلب نظر مساعد دولت و بانک مرکزی، ریسک تغییر نرخ ارز را نیز به دنبال دارد.

حال و در چنین شرایطی، صندوق نوآوری و شکوفایی با ارائه تسهیلات لیزینگ به شرکت های دانش بنیان، مشتریان و خریداران محصولات دانش بنیان را تشویق می کند با دریافت این تسهیلات، علاوه بر بهره مندی از مزایای محصولات دانش بنیان، تولید محصولات فناورانه را نیز افزایش دهد. این امر به خودی خود اقدامی ارزشمند و گامی موثر در توسعه اقتصاد دانش بنیان محسوب می شود، اما نکته قابل توجه اینجاست که صنعت لیزینگ در ایران دوران معرفی و رشد را طی می کند و به عنوان یک صنعت نوپا شناخته می شود. اگرچه صنعت لیزینگ در ایران در برخی حوزه ها همچون خودرو به سرعت رشد کرد اما همچنان در بسیاری از حوزه ها، در مرحله آزمون و خطاست. ازسوی دیگر اگرچه زیست بوم فناوری کشور به لطف وجود محققان و پژوهشگران توانمند ایرانی توانسته است به خودکفایی و تولید صفر تا صد بسیاری از محصولات دانش بنیان برسد، اما همچنان بسیاری از تولیدات این حوزه وابسته به واردات مواد اولیه است. لذا نوسان نرخ ارز در کشور می تواند در قیمت تمام شده محصول دانش بنیان تاثیرگذار باشد و در نتیجه خریدار را دچار مشکل کند. در این صورت باید دید آیا در ارائه تسهیلات لیزینگ با نرخ بهره ۹ درصد، نوسانات نرخ ارز تا چه اندازه پیش بینی شده است. مسئولان صندوق نوآوری و شکوفایی همواره بر این امر تاکید دارند که برای هر مدل یا مساله ای که در حوزه فناوری مطرح باشد راه حلی ارائه می دهند. بنابراین این امید وجود دارد که در طرح لیزینگ شرکت های دانش بنیان که با هدف توسعه بازار محصولات دانش بنیان است، چالش های پیش روی شرکت های دانش محور لحاظ شده باشد.

کمک لیزینگ به افزایش قدرت خرید

لیزینگ مصرف کنندگان درحال حاضر بزرگ ترین بخش بازار لیزینگ در جهان است اما در ایران همچنان به عنوان یک صنعت درحال رشد شناخته می شود که برای توسعه نیاز به بسترسازی و فرهنگ سازی و رفع موانع دارد. صنعت لیزینگ در کشور ما در مقابل صنایع دیگر از جمله صنعت بانکداری، صنعت بزرگی نیست و افرادی که در این حوزه مشغول می شوند معمولا در گذشته در یکی از بخش های تولیدی، بازرگانی، بانکی یا خودرویی فعال بوده اند و به طور معمول رویه های مرسوم در آن شرکت ها را به لیزینگ می آورند. به هر حال و با توجه به فلسفه وجودی شرکت های لیزینگ، انتظار می رود در نهایت خدمات لیزینگ به افزایش قدرت خرید مردم و رفاه مصرف کننده منتهی شود.

لزام تطابق اعلام نیاز دانشگاه ها با نقشه جامع علمی کشور

نامه زمان بندی بیست و چهارمین فراخوان نیمه متمرکز جذب اعضای هیات علمی (پیمانی) مطرح سرپایز) دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور مربوط به فراخوان شهریور ۹۹ اعلام شده و از ۱۵ شهریورماه ۹۹ با اعلام نیاز دانشگاه ها فرآیند فراخوان جذب اعضای هیات علمی آغاز می شود. مرکز جذب اعضای هیات علمی وزارت علوم نکاتی را قبل توجه متقاضیان جذب دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و پژوهشی کشور اعلام کرد. براساس اعلام مرکز جذب، دانشگاه ها در صورت نیاز به مشاوره و راهنمایی ازسوی کارشناسان مرکز جذب، می توانند پس از ورود به سامانه جامع جذب و از طریق مرکز پیام پرسش خود را مطرح و پاسخ آن را ظرف مدت یک روز کاری دریافت کنند. با توجه به محدودیت های مربوط به اختصاص ردیف استخدامی انتظار می رود برای اعلام نیاز در این فراخوان صرفا به ثبت حداقل هادر تطابق با نقشه جامع علمی کشور و مجوزهای مربوطه انگفا کرده و از هرگونه ثبت نیاز آزمون یا احتساب دانشگاه آزاد اسلامی ۱۴ هزار نفر اعلام شده است. براساس اعلام ابراهیم خدایی، رئیس سازمان سنجش آموزش کشور نتیجه نهایی کنکور دکتری هفته پایانی همراه به اطلاع داوطلبان می رسد.

اعلام نتیجه انتخاب رشته دکتری در ۱۰ روز آینده

فاطمه زرین آمیزی روز دوشنبه در گفت وگوبا ایرنا اظهار داشت: فرآیند انتخاب رشته کنکور دکتری به پایان رسید و از بین ۱۱۶ هزار و ۴۰ داوطلب مجاز به انتخاب رشته، ۸۷ هزار و ۴۴۵ نفر انتخاب رشته کردند. وی خاطرنشان کرد: «نتیجه انتخاب رشته نیز در ۱۰ روز آینده ازسوی سازمان سنجش آموزش کشور اعلام می شود.» کنکور دکتری ۹۹ بعد از پنج ماه تعویق به علت شیوع ویروس کرونا روز پنجشنبه ۹ مردادماه در هفت گروه آموزشی و ۲۴۵ رشته امتحانی و در ۱۴۳ حوزه امتحانی برگزار شد. در این آزمون ۱۷۹ هزار و ۷۰۴ ثبت نام کرده بودند که از این تعداد حدود ۱۵۰ هزار نفر معادل ۷۰ درصد در جلسه آزمون شرکت کردند. ظرفیت پذیرش در این آزمون با احتساب دانشگاه آزاد اسلامی ۱۴ هزار نفر اعلام شده است. براساس اعلام ابراهیم خدایی، رئیس سازمان سنجش آموزش کشور نتیجه نهایی کنکور دکتری هفته پایانی همراه به اطلاع داوطلبان می رسد.



تقدیر رئیس نهاد نمایندگی رهبری از نظم مثال زدنی عزاداری های دانشجویی

مصطفی رستمی، رئیس نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه هادر صفحه ایستاگرام خود نوشت: «عزاداری دهه اول محرم ۹۹ به پایان رسید و هیات های مذهبی، عزاداران حسینی و عموم جامعه متدین ایرانی توانستند با تاسی به عقلانیت منبعث از ولایت مآوردی از دوگانه های مجعولی که می خواست عزاداری چارچوب مند را نقطه مقابل حفظ سلامت نشان دهد عبور کنند و با رعایت حداکثری پروتکل های بهداشتی به بهترین نحو شورورعور حسینی را به نمایش بگذارند.» وی ادامه داد: «نظم کم نظیر هیات های مذهبی، احیای مجدد سنت حسنه روضه های خانگی، کوجه گردی و سرزدن ماحین مشهور به مناطق محروم و... از جمله اتفاقات به یادماندنی محرم ۹۹ بود.» رئیس نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه ها یادآور شد: «در دانشگاه ها نیز با وجود تعطیلی کلاس های درس، نور چراغ هدایت حسینی خاموش نشد و هیات های دانشجویی در بسیاری از دانشگاه ها با برنامه های و منظّم تر از سال های قبل به اقامه عزاداری پرداختند.» وی تاکید کرد: «از این فرصت استفاده می کنم و خدا قوت خانانای به همه خادمان اهل بیت علیهم السلام به ویژه زحمت کشان هیات های دانشجویی می گویم. زندگی تان حسینی، سعی تان مشکور.»